



KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

AB „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“
El. p.: info@port.lt

2024-06- Nr.
Į 2024-06-19 Nr. Prašymą

Gerb.

El. p.:

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Klaipėdos teritoriniam skyriui

DĖL MOKSLINĖS ARCHEOLOGIJOS KOMISIJOS PROTOKOLO IŠRAŠO PATEIKIMO

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas), atsižvelgdamas į Jūsų 2024-06-19 prašymą (reg. Nr. 1-1826) bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsnio nuostatomis, teikia Jums Mokslinės archeologijos komisijos (toliau – MAK) 2024-06-25 posėdžio Nr. 113-26 protokolo išrašą / , parengtai archeologinio paveldo tyrimų būtinybės įvertinimo pažymai „Klaipėdos miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu (22012) teritorijos, Klaipėdos m. sav., Klaipėdos m., Naujoji Uosto g. 3, Naujoji Sodo g., Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, 2024 m. archeologinių tyrimų poreikio įvertinimo pažyma“ (toliau – Pažyma).

Vadovaujantis Paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. IV-538, 24.3 ir 24.4 papunkčiais ir MAK nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2020 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. IV-218 „Dėl Mokslinės archeologijos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 7.3.10 papunkčiu, Pažyma įtraukta į MAK 2024-06-25 posėdžio Nr. 113-26 darbotvarkę ir MAK 2024-06-25 posėdyje Nr. 113-26 nutarta Pažymai rekomenduoti pritarti.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, reglamentuojančiu institucijoms nurodyti asmenims teikiamų atsakymų apskundimo tvarką, informuojame, kad šis Departamento raštas gali būti skundžiamas tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01119 Vilnius) arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

PRIDEDAMA. 2024-06-25 MAK posėdžio Nr. 113-26 protokolo išrašo kopija, 2 lapai.

Direktoriaus pavaduotojas

**MOKSLINĖS ARCHEOLOGIJOS KOMISIJOS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

Nr. 113–26
Vilnius

POSĖDŽIO PRADŽIA: 2024-06-25, 13:07

POSĖDŽIO PABAIGA: 2024-06-25, 14:55.

POSĖDŽIO FORMA: nuotolinis posėdis per Microsoft Teams platformą.

POSĖDŽIO PIRMININKAS: Mokslinės archeologijos komisijos (toliau – MAK) pirmininkas doc. dr. []

POSĖDŽIO SEKRETORIUS: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) Metodinio konsultavimo ir teritorijų planavimo skyriaus vyr. specialistas []

TEAMS POSĖDYJE DALYVAVO:

MAK nariai: dr. Irena Kaminskaitė, prof. dr. Albinas Kuncevičius, dr. []

[], dr. [], dr. [], dr. [], doc. dr. [] (7 iš 9).

Ne MAK nariai: <...>

DARBOTVARKĖ:

1. <...>
2. <...>
3. <...>
4. Archeologinio paveldo tyrimų būtinybės įvertinimo pažymos.

NUSIŠALINIMAI: dr. [] nuo klausimo 2.11.

NUTARTA: dėl klausimo 3.10 balsuota, dėl visų kitų klausimų vienbalsiai.

<...>

4. Archeologinio paveldo tyrimų būtinybės įvertinimo pažymos:

4.1. Lekniutė A. Klaipėdos miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu (22012) teritorijos, Klaipėdos m. sav., Klaipėdos m., Naujoji Uosto g. 3, Naujoji Sodo g., Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, 2024 m. archeologinių tyrimų poreikio įvertinimo pažyma.

NUTARTA: Archeologinio paveldo tyrimų būtinybės įvertinimo pažymai rekomenduoti pritarti.

<...>

PASTABA: kompiuterinėje laikmenoje saugoma su šiuo posėdžiu susijusi medžiaga:

1. <...>
2. <...>
3. <...>
4. Archeologinio paveldo tyrimų būtinybės įvertinimo pažymos (1 aplankas, 2 failai);
5. Nusišalinimo anketa (1 aplankas, 1 failas);

6. Posėdžio garso įrašas (1 aplankas, 1 failas) (duomenų subjektai informuoti apie posėdžio metu daromą garso įrašą).

Pirmininkas

doc. dr. Č

Sekretorius

Kopija tikra
2024-06-28

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 188692688, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL MOKSLINĖS ARCHEOLOGIJOS KOMISIJOS PROTOKOLO IŠRAŠO PATEIKIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-06-28 Nr. (9.71 E)2-1583
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	s, Direktorius pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	l, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-06-28 13:16:29 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymeje nurodytas laikas	2024-06-28 13:16:33 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-12 09:33:50 – 2026-05-11 09:33:50
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.77.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-06-28 14:09:11)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-06-28 14:09:12 DBSIS

Kultūros paveldo departamento Klaipėdos teritoriniam skyriui
Mokslinei archeologijos komisijai
AB „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“

**Klaipėdos miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu (22012) teritorijos,
Klaipėdos m. sav., Klaipėdos m.,
Naujoji Uosto g. 3, Naujoji Sodo g., Klaipėdos valstybinis jūrų uostas,
2024 m. archeologinių tyrimų poreikio įvertinimo
PAŽYMA**

2024-06-19

Nuo 2023 m. pavasario Klaipėdoje, Naujosios Uosto gatvės 3 sklype vykdomi archeologiniai tyrimai, po kurių pradėta komercinės ir visuomeninės paskirties objektų, daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrojo naudojimo ir rekreacinės paskirties pastatų statyba.

Archeologinius tyrimus vykdaus aš, Alma Lekniūtė. Archeologinių tyrimų leidimas Nr. LA-51, pratęstas iki 2024-11-30. Šiais metais užsakovas AB „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ pateikė planą, kad yra planuojami papildomi darbai krantinių Nr. 21-23 sutvarkymui ir naujų įrengimų, Uosto direkcijos pastato statybai. Dalis naujai projektuojamo ploto patenka į saugomą Klaipėdos miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu (22012) teritoriją.

Istorinė apžvalga

XVIII a. Klaipėda tapo vienu pagrindiniu medienos eksporto Baltijos uostu, todėl poreikis saugiai priimti žiemos užkluptus laivus tik didėjo. Padėtį pakeitė valstybės investicijos suteiktos Prūsijos karalystės tapsmo Vokietijos imperija metu. Klaipėdos žiemos uostas pradėtas kurti po didžiojo 1854 m. Klaipėdoje siautusių gaisro. 1855 m. - iškastas, o 1872 m. - užbaigtas. Uostas buvo 250 metrų ilgio 180 m pločio ir 5,5 m gylio. Žiemos uosto ištakos siekia XVI–XIX a. Į Klaipėdą atplaukę ir čia likę žiemoti burlaiviai ilgai glaudėsi natūraliose užuolankose, už ragų Dangės upėje. Tačiau kartais tokia priebėga virsdavo spąstais. Pasikeitusi srovė, audringas vėjas ar pajudėjęs ledas grasydavo burlaiviams žūtimi.

1925–1932 m. didelių Lietuvos Respublikos investicijų dėka Žiemos uostas buvo modernizuotas. Uosto šiaurinė krantinė buvo 115 metrų, pietinė - 220 m, rytinė - 528 m ilgio, gylis prie jų siekė jau 8 metrus.¹ 1930-1933 m. pastatyta ir 1970-1971 m. rekonstruota krantinė Nr. 22, 1930-1933 m. pastatyta ir 2005 m. rekonstruota krantinė Nr. 23, 1970-1971 m. pastatyta krantinė Nr. 21.

¹ *Žiemos uostas.* Žiūrėta internete [2024-06-17] <http://www.uostas.info/uostas/uostoistorija/uostoistorijos/151-ziemosuostas.html>

Aiškinamasis raštas:

Planuojami darbai yra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, Naujojo Sodo ir Naujoji Uosto g. 3 teritorijose (žr. priedą Nr. 1). Didžioji darbų dalis (24 000 m² plotas) patenka į Kuršių marių teritoriją, apie 9000 m² plotas yra skirtingų konstrukcijų krantinių Nr. 21-23 vietoje, kurios pastatytos 1930-1933 ir 1970-1971 m. Iš viso darbų zona apima 33 000 m² plotą. Remiantis istoriniais planais (žr. priedus Nr. 2-5) darbų zona visada buvo vandens teritorijoje, kitos struktūros įrengtos tik XX a. todėl **archeologiniai tyrimai tokioje vietoje nereikalingi.**

Priedamų priedų sąrašas:

Priedas Nr. 1. Tyrimų situacijos planas

Priedas Nr. 2. Tyrimų situacija 1944 m. Luftwaffe aerofotografijos pagrindu

Priedas Nr. 3. Tyrimų situacija 1903 m. istorinio plano pagrindu

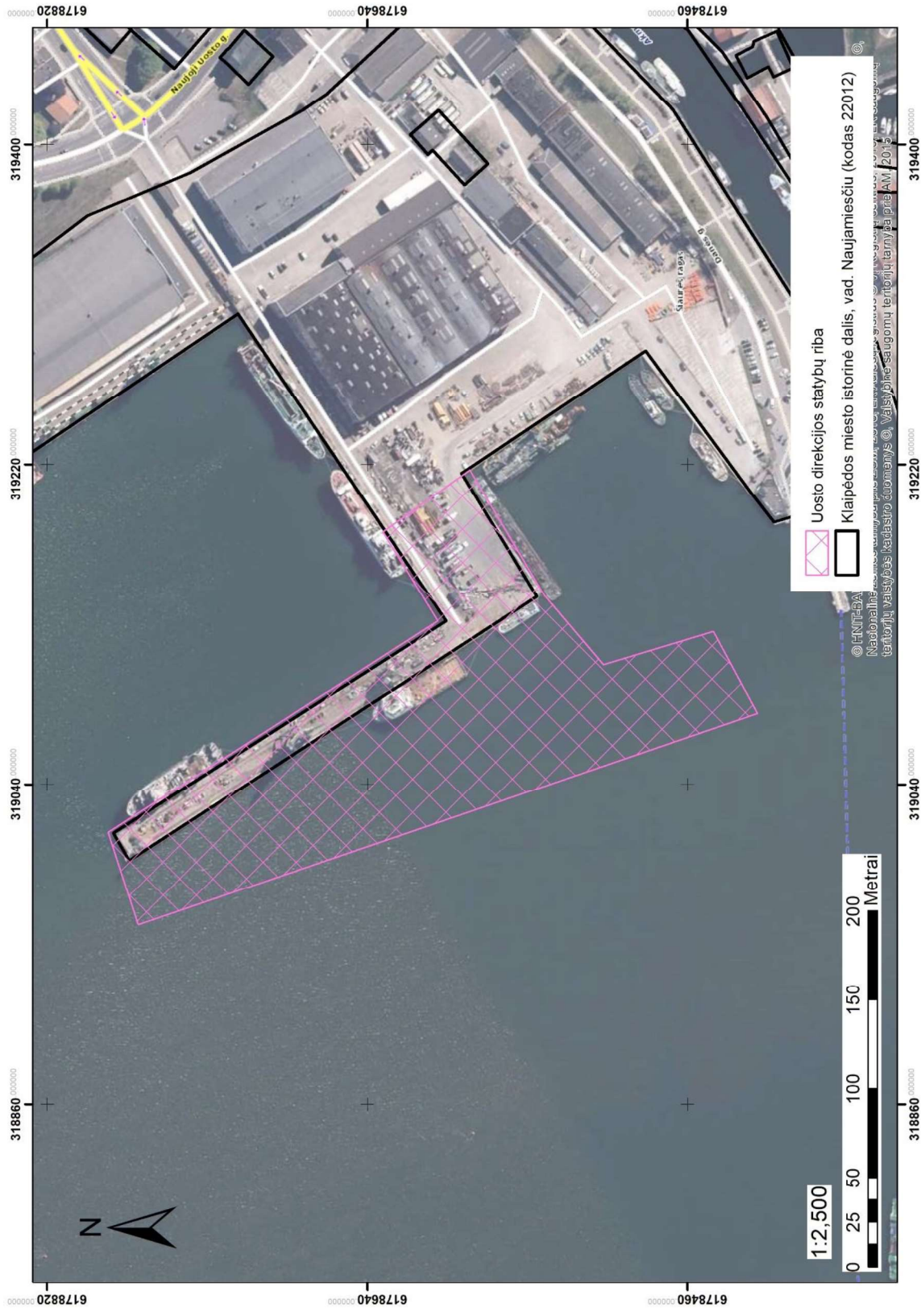
Priedas Nr. 4. Tyrimų situacija 1857 m. istorinio plano pagrindu

Priedas Nr. 5. Tyrimų situacija 1768 m. istorinio plano pagrindu

Archeologė Alma Lekniūtė



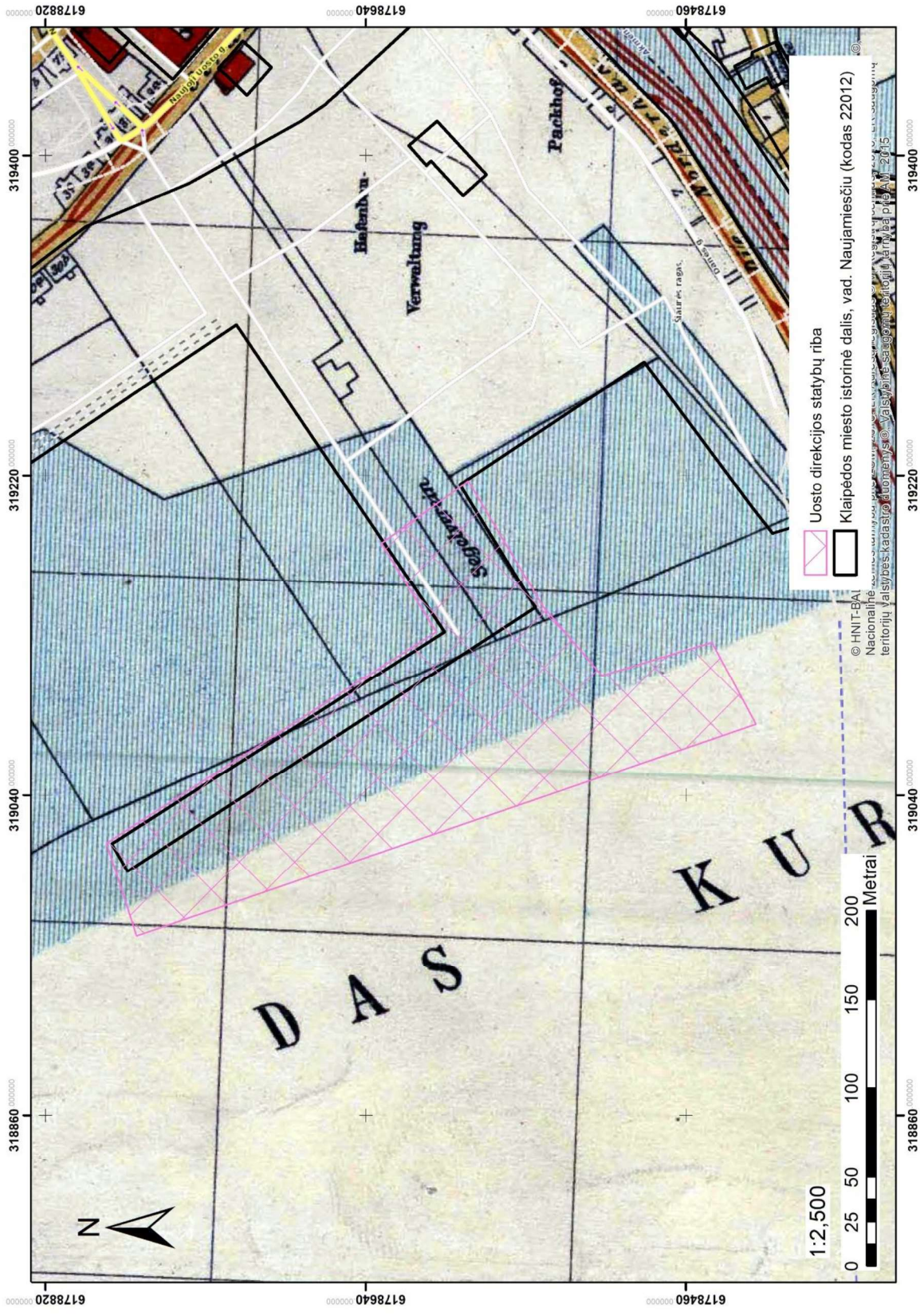
Priedas Nr. 1. Tyrimų situacijos planas



Priedas Nr. 2. Tyrimų situacija 1944 m. Luftwaffe aerofotografijos pagrindu



Priedas Nr. 3. Tyrimų situacija 1903 m. istorinio plano pagrindu



Priedas Nr. 4. Tyrimų situacija 1857 m. istorinio plano pagrindu



Priedas Nr. 5. Tyrimų situacija 1768 m. istorinio plano pagrindu

